

[Jens Thomsen.]

Hvededyrkningen, er et saadan økonomisk Offer ikke stort, og man faar derigennem Garanti for, at Hvededyrkningen opretholdes hos de Landmænd, der har Hvedejord, og dér, hvor man saar Hvede under normale Forhold.

Gennemførelse af det foreliggende Forslag kan ogsaa medføre, at forskellige tynde Hvedemarker bliver ompløjet i Foraaret 1943, hvis Godtgørelse fra Staten kun kan faas, naar Arealet ompløjes. Det er heller ikke altid oplagt, om en Hvedemark skal blive staaende eller pløjes om. Mange tynde Hvedemarker kan ofte give et nogenlunde Udbytte, hvis Vejret bliver godt, men hvis Vejret bliver ugunstigt, kan det modsatte blive Tilfældet. Det er først bagefter, man er klar over, om man har handlet rigtigt ved at lade en Hvedemark staa eller ved at pløje den om. Jeg tror, at Staten vil animere ti Gange mere til Hvededyrkning ved at give gratis Saahvede til dem, der paa Grund af Frostskade har omsaaet Hvedearealerne de sidste to Aar, og dog er det kun en Brøkdel af de Tab, som er lidt, der vil blive dækket.

Jeg vil derfor anbefale denne Fremgangsmaade til den højtærede Landbrugsministers velvillige Overvejelse.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Jeg takker Ordførerne for deres anbefalende Udtalelser. Disse anbefalende Udtalelser har ikke alle været lige varme. Nogle tror ikke meget paa, at det her foreslaaede vil hjælpe, en har udtrykt det paa den Maade, at det i alt Fald er uskadeligt; men jeg har det Indtryk, at ingen vil gaa imod Lovforslaget, og at alle er enige om, at det vil være ønskeligt, at der bliver dyrket Hvede ogsaa i det kommende Aar, og at det, dersom der ikke træffes en eller anden Støtteforanstaltning fra Statens Side, vil blive et meget begrænset Areal, der bliver dyrket med Hvede.

Spørgsmaalet er da, hvilken Vej man skal gaa for at faa dyrket Hvede, og jeg kan ikke se rettere, end at man her har anvist tre Veje. For det første den almindelige Prisorhøjelsens Vej. Dernæst den af det ærede Medlem Hr. Jens Thomsen anviste Vej: Uddeling af gratis Saahvede til dem, der tidligere har lidt Tab, og for det tredje den Vej, der er foreslaaet i det foreliggende Forslag: at Staten overtager en vis Garanti ved Hvedesaaning.

Angaaende den første Vej, Prisorhøjelsen, maa jeg sige, at den har efter min Mening to meget store Svagheder. For det

første er det umaadelig farligt for os, naar det er et almindeligt Ønske, at Priseniveauet skal holdes saa fast som muligt, at begynde at røre ved Kornprisen. Der er maaske ingen Vare, hvis Pris er saa afgørende for Priseniveauet som Kornet. For det andet bliver det saa egentlig ikke en Garanti mod Vinterens Ødelæggelser af Hveden, det bliver en almindelig Præmie for enhver Hvededyrker, saaledes at alle faar en Fordel, uanset om Hveden bliver ødelagt eller ikke. Det synes jeg ikke, der er Grund til, for det er mit Indtryk, at paa velegnet Jord og under rimelige klimatiske Forhold er Hvededyrkningen rentabel nok og behøver ingen Støtte. Det, som maa være Hensigten, er at lette Risikoen for de Landmænd, som udsættes for, at Hveden gaar bort. Derfor synes jeg ikke, man skal gaa Prisorhøjelsens Vej.

Den anden Vej: Uddeling af gratis Saasæd til dem, der har lidt Skade, vil virke akkurat paa samme Maade. Det er jo slet ikke sikkert, at Hveden ødelægges til Vinter, det er muligt, at den overvintrer udmærket, og at der bliver en stor Hvedehøst, og derfor er der ingen Grund til at yde en Præmie for at saa Hvede. Et helt andet Spørgsmaal er, om man skulde have støttet disse Landmænd og givet dem Erstatning for de Tab, de har lidt, men der er jo ingen, der mener, at det vil være forsvareligt under de nuværende økonomiske Forhold at foretage en saadan Efterbetaling til Landmændene. Landmændenes Virksomhed er af den Art, at de somme Tider har betydelig Fortjeneste og til andre Tider betydelige Tab; det afgørende er saa, om det opvejer hinanden saa nogenlunde gennem Aarene. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at denne Fremgangsmaade har akkurat den samme Fejl som Prisorhøjelsen, nemlig at der ydes Støtte i det kommende Aar, enten der er Grund til det eller ikke, idet der gives Støtte, uanset om Hveden overvintrer eller ikke.

Det, der er det afgørende, er, at det Beløb, der ydes, hjælper saa godt som muligt, og hvis man vil yde Beløbet paa den Maade, at det ydes, uanset hvordan Resultatet bliver, naar Vinteren er forbi, kræves der selvfølgelig et meget større Beløb, end hvis man gaar den tredje Vej: kun at udbetale et Beløb, for saa vidt Hveden gaar bort. Det er indlysende, at hvis der er Tale om det samme Beløb, vil det være meget mere virkningsfuldt og blive retfærdigere fordelt, ved at man gaar den Vej, der foreslaas i Forslaget, end ved at man gaar en af de andre Veje, enten